→ Hazırlayan: Gülder DEMİR

Erzurum Tarımda Ekolojik Üretim Diyor...

Erzurum Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslıoğlu, ekolojik tarım ile halen yaygın olarak uygulanmakta olan konvansiyonel tarım sisteminin oluşturduğu doğal olmayan kimyasal girdi kullanımından kaynaklanan tarım topraklarının kirlenmesi yeraltı ve yer üstü su kirliliğinin artması, yetiştirme tekniklerinden kaynaklanan toprak erozyonu ve çevre kirliliğinin ekolojik dengeyi tahrip etmesini önlemeyi hedeflediklerini söyledi.

Küresel ısınma nedeniyle tarım, hayvancılık, sebze ve meyve üretimi gibi tüm konularda su tasarrufu sağlayan yeni tekniklerin benimsenmesini de beraberinde getirmekte. Türkiye genelinde bundan böyle bütün ıslah çalışmalarının temeline "küresel ısınma" faktörünü yerleştirmek gerekiyor. Mevcut su tüketiminin yüzde 70'i tarımda kullanıldığından, tehlike çanları çalmadan tedbirlerin alınması önem taşıyor. Doğal dengenin korunması açısından ekolojik tarımın öneminin her geçen gün daha çok anlaşıldığı günümüzde, Erzurum Ticaret Borsası (ETB) Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslıoğlu, Ekolojik Tarım Projesi'nin bölgenin kurtuluşu olacağını söyledi. Dünya nüfusundaki hızlı artış ve sanayileşmedeki gelişmelerin insan ve çevre sağlığı konusunda birçok sorunu da beraberinde getirdiğini ifade eden ETB Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı Hınıslıoğlu, "Nüfus artışına paralel olarak ürün artışını sağlamak amacıyla kimyasal gübre ve ilaçların kullanımına gidilmiştir. Bu uygulama tarımsal verimliliği artırırken sentetik kimyasal ilaçların tarımsal ürünlerde neden olduğu kalıntılar, gerekse mineral gübrelerin yeraltı sularına karışarak içme sularında meydana getirdiği olumsuzluklar insan sağlığında ciddi tehditler oluşturmaktadır" dedi.

DOĞAL DENGEDE BOZULMALAR YAŞANIYOR

Son elli, altmış yılda tarımsal üretimde kullanılan birçok girdinin ucuz yollarla ve suni olarak elde edilmesi zaman içerisinde çevreyi ve sonuçta insan sağlığını tehdit eder ha-

le geldiğini anlatan Hınıslıoğlu, "Kimyasal ilaç ve gübrelerin yanında hormonların da devreye girmesiyle kısa zaman içerisinde doğal dengede bozulmalar görülmüştür. Sebze ve meyvede kullanılan hormonlar üründe verim artışını, kimyasal gübreleme ile lekesiz ve güzel görünüşlü ürünlerin elde edilmesini sağlamaktadır. Fakat bu uygulamalar insan sağlığını tehdit eder hale getirmiştir. En önemli konu ise kimsenin bunun farkında olmamasıdır. Bu tür kimyasalların başta kanser olmak üzere birçok hastalığa neden olduğu unutulmamalıdır. Kimyasal ilaç ve gübrelerin yanında hormonlarında devreye girişiyle kısa sürede doğal dengede görülen bozulmalar bu tip girdilerin olumsuz etkilerini azaltabilmek için, doğayla uyuşan tekniklerin uygulanmasını gündeme getirmiştir. Bu da ekolojik tarım fikrini doğurmuştur" diye konuştu.

EKOLOJİK ÜRETİM ÜRÜN KALİTESİNİN YÜKSELMESİNİ SAĞLIYOR

Ekolojik tarımın; ekolojik sistemde hatalı uygulamalar sonucu kaybolan doğal dengeyi yeniden kurmaya yönelik insan sağlığını koruyan ve ekosisteme zarar vermeyen üretim sistemlerini içeren esas itibariyle, sentetik pestisitler insan sağlığına zarar veren doğal olmayan ilaç kalıntıları ve gübrelerin kullanımını yasaklayan, toprağın muhafazası ve kuvvetlendirilmesini, bitkinin direncinin artırılmasını ekolojik ve yeşil gübreleme ekim nöbeti uygulamasını tavsiye eden bunların kapalı bir sistemde oluşturulmasını talep eden üretimde miktar artışı yanında ürün kalitesinin yükselmesini amaçlayan üretim şekli olarak ifade edildiğini dile getiren Hınıslıoğlu şunları söyledi:

"Ekolojik tarım ile halen yaygın olarak uygulanmakta olan konvansiyonel tarım sisteminin oluşturduğu doğal olmayan kimyasal girdi kullanımından kaynaklanan tarım topraklarının kirlenmesi yeraltı ve yer üstü su kirliliğinin artması, yetiştirme tekniklerinden kaynaklanan toprak erozyonu ve çevre kirliliğinin ekolojik dengeyi tahrip etmesini önlemek gayesiyle beslenme değeri yüksek katkısız ve kalıntısız gıdaları yeterli miktarda üretmek, doğal sistemler ve çevrimlerde karşılıklı etkileşimi yapıcı bir şekilde kullanmak tarım sisteminde mikroorganizma toprak mikro flora ve faunası ile bitki ve hayvanları kullanarak biyolojik çevrimleri teşvik etmek tarım topraklarının uzun süreli verimliliğini temin etmek tarımsal üretim alanları ve tarımda kendi nam ve hesabına çalışarak geçimini bitki yetiştiriciliğinden sağlayan herkese yeterli kazanç ve güvenli çalışma ortamı yaratmaya yönelik genel hedefler gözeterek iç ve dış piyasaya güvenli ekolojik ürün arzı sağlamak hedeflenmiştir."

EKOLOJİK ÜRÜNLER RAĞBET GÖRÜYOR

Ekolojik ürünlerin Avrupa'da 1910'lu yıllarda başladığını ifade eden Hınıslıoğlu, "Bu konuda asıl gelişmenin 1972 yılında kurulan Uluslararası Ekolojik Tarım Federas-

yonu'nun çalışmalarıyla sağlandığı ortaya çıkmıştır. Bugün başta Almanya olmak üzere bir çok Avrupa ülkesi ve ABD'de tahıllardan, meyve ve sebzeye hatta süt ürünlerine kadar çeşitli alanlarda ekolojik tarım ürünlerine rastlanmaktadır. Biz bunlara kırmızı et, yumurta, bal gibi ürünleri de ilave edebiliriz.

AB ülkelerinde 1986'da yedi bin işletmede 120 bin hektarlık bir alanda ekolojik tarım yapılırken, yıllık yüzde 25'lik bir artışla 1998 yılında bu rakam 85 bin işletmedeki iki milyon hektar seviyesine ulaşmıştır" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin ekolojik tarım ürünleri yetiştirme açısından en uygun ülkelerden biri olduğunu ve bunda iklimin ve ülkede kullanılan geleneksel tarım metotlarının rolü olduğunu anlatan Hınıslıoğlu, "Ekolojik tarım için ülke içerisinde en uygun yerin Erzurum ili olduğunu iddia ediyoruz" dedi.

Yeni Gıda Kanunu Tasarısı

Hükümet dünya genelindeki gıda açığı ve tarım sektörünün Türkiye ekonomisi açısından önemini dikkate alarak üç önemli yasa tasarısını gündemine aldı. Bakanlar Kurulu'nda, Tarım ve Gıda Bakanlığı kurulması, genetiği değiştirilmiş bitkilere izin verilmesi ile veteriner hizmetleri, bitki sağlığı, gıda ve yem güvenliğini düzenleyen kanun tasarıları imzaya açıldı.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından Bakanlar Kurulu'nun imzasına açılan "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Tasarısı" bitkisel ve hayvansal üretim, bitki sağlığı ve hayvan sağlığı, gıda ve yem üretimi, pazarlaması, kontrolleri gibi çok geniş bir alanı kapsıyor.

Tasarıya ilişkin gerekçede, sağlıklı bir toplumun oluşturulmasında halk sağlığı, hayvan sağlığı ve bitki sağlığının korunması, halkın yeterli ve güvenli gıdayla beslenmesinin büyük önem arz ettiğine işaret edildi. Kanun ile çiftlikten sofraya gıda güvenliğinin sağlanmasının hedeflendiği belirtilerek, bu amaçla gıda güvenliğinin şartı olan izlenebilirliğin sağlanmasına yönelik, çiftlikten sofraya gıda zincirinin bütün aşamalardaki yetki ve sorumluluğun tek otoritede toplanması öngörülüyor.

Genel gerekçeye göre kanun, insan sağlığı ve beslenmesi açısından büyük önem taşıyan hayvan ve bitki varlığının hastalık ve zararlılara karşı korunması, mücadele yöntemleri, hayvanlardan insanlara geçen hastalıkların önlenmesi için alınacak tedbirleri düzenliyor.

Sağlıklı hayvan ve hayvansal ürünlerin elde edilmesi, sağlıklı ve güvenli yemle mümkün olduğuna işaret edilerek, bazı hastalık etmenlerinin yemlerden hayvanlara ve hayvanlardan elde edilen ürünlerle insanlara bulaşma riskine dikkat çekildi. Bu nedenle tasarıda hayvanlara yedirilen yemlerin sağlıklı ve standartlara uygun olmasını sağlamak için düzenlemeler getiriliyor.

Tasarıda, veteriner sağlık ürünleri, bitki koruma ürünlerinin üretimi, piyasaya arzı ve kullanımı yanında hayvan refahına ilişkin düzenlemelere de yer veriliyor.

Bu konudaki mevcut yasal düzenlemelerin günün gelişen şartlarına yanıt vermemesi ve dağınık bir şekilde düzenlenmesi nedeniyle bütün konuların yeni tasarıda bir araya getirildiği, ayrıca tam üyelik hedefi çerçevesinde AB mevzuatına uyumun öngörüldüğü kaydedildi.

Tasarı ile gıdanın uluslararası kabul gören standartlara uygun üretiminin sağlanması ve ülke ekonomisinin geliştirilmesi de hedefleniyor.

GIDA İLE İLGİLİ YETKİLER TEK ELDE TOPLANIYOR

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, AB'ye mevzuat uyumu kapsamında, veteriner hizmetleri, gıda ve yem üretim ve kontrolü konusunda hazırladığı üç ayrı yasa taslağını, yine AB'nin talebi üzerine 2007 yılında birleştirerek tek bir taslak haline getirmişti. Taslakta, gıda ile ilgili yetkilerin tek elde toplanması öngörülürken, veterinerlik hizmetleri konusunda da önemli düzenlemeler yer alıyor.

Geçen yıl kamuoyunun görüşüne açılan taslak, genel hükümler, hayvan sağlığı ve refahı, veteriner sağlık ürünleri, bitki sağlığı, gıda ve yem, hijyen uygulamaları, resmi kontroller, cezai kontroller ve çeşitli hükümler olmak üzere dokuz kısımdan oluşuyor.

Türkiye, AB mevzuatına uyum amacıyla, 1995 yılında çıkarılan Gıdaların Üretimi, Tüketimi Ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname'yi yeniden düzenleyerek, 5179 sayı ile kanun halinde çıkarmıştı. Bu yasa, halen gıda alanındaki temel mevzuat niteliğinde bulunuyor.

Yeni kanun ile Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu, Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu, Yem Kanunu, Hayvan Islahı Kanunu ve bazı kanunlardaki bazı hükümler kaldırılıyor.